

életési módokról gondoskodva nem volt. — Nálunk magyaroknál másrészt nagymérvű a költségek hajlamos és nincs meg a munkaképesség. Hogy tehát az egyensúlyt országosra helyre állítsuk, szükséges első sorban, hogy leányainkat kora ifjúságuktól fogva munkára és takarékosra szoktassuk, mert ott, hol a nők a munka és takarékoság apostolai, ott meg van a jólét, ott megtalálható az emelkedés és a férfiak könnyelmű költsége is visszatartatik.

A társadalmi élet egyik fő factora a nő, annak kezébe van letéve családi és társadalmi életünk boldogulása és a nők a statisztika kimutatása szerint nálunk nem dolgoznak, nem keresnek és túlzott igényekkel feldulják a családi boldogságot, holott minden cultur államban a nők munkaképessége a férfiakéhoz képest 50% ot tesz, vagyis ha a férfi napi keresménye 2 frt, — a nő hivatalos foglalkozásán felül, kézi munkájával 1 frtot kereshet.

Hivatkozott Stajer és Németországban tett utazásai közben szerzett tapasztalataira, különösen kiemelte Würtemberg hercegségi területet, mely alig nagyobb népességgel Bihar megyénél, — ezen kis tartomány ez előtt 63 évvel 1818-ban még tökéletes agricultur, vagyis földműveléssel foglalkozó állam volt, jelenleg már 1160 nőipariskola van területén, vagyis minden községben annyi, a hány a népesség számához viszonyítva megkívántatik, ezen iskolákban kiképzett 66.000 nő pénzért dolgozik, 3—4 fő alatt egy-egy szakmában, begyakoroltatnak — aztán már önmaguknak keresnek pénzt. —

Igy van ez a külföldön, s vajlon miért ne lehetne ez így nálunk is?!

Ha honi társadalmi viszonyainkat észszerűleg biztos alapra fektetni akarjuk, mulhatlan szükséges a nőnevelésnek más gyakorlati irányt adni, a nők munkaképességét fokozni kell rendszeres foglalkozás, szakmászati munkák elkészítése folytán a versenyképességet fejleszteni kell, főleg a közép-osztály nő tagjait az önálló megélhetésre kell szoktatni, mert ezen osztály érzi legjobban az önfentartás nehézségeit. —

A nőipariskolákba féléveseknek 12—15 éves leány gyermekek, a közép-osztályból, kik mezőgazdasággal elfoglalva nincsenek és kiknek szülei elég vagyon felett nem rendelkeznek. — Egy ilyen nőipariskola felszerelése nem is fog elviselhetetlen sokba kerülni.

A helyiséget, világítást, fűtést rendszeren a városok szokták megajánlani. — A belső berendezés 400—1200 frtba kerül. Ezt a pénzt adakozások és alkalmas mulatságokból lehet és kormány segéllyel előállítani. Tanítónők a pozsonyi országos nőipar-képezdekből kerülnek ki, kiknek 400—500 frt fizetését a havi 50—80 kr tandíjából lehet előteremteni.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Holt idényben.

— RAJZOK. —
III.

A tornyok órái ünnepélyes lassúsággal kongtják a reggeli négy órát. Ott kint lassan ébred fel a nyüzsgő élet, de ha egyszer életjelt ad magáról, akkor nő az, mint a hógörgeteg.

A lassu de folytonos moraj, föléb-reszt almomból. Kinyitom szobám ablakait s a fris akácfa illattól terhelt levegő, olyan mámorító, olyan altatóan hat idegeimre, hogy kedvem volna újra Morfeus karjaiba dőlni.

Hanem most már késő.

Kitekintek a nyitott ablakon. A nap sugarai már játszanak az ut porondjain, s perczenként zajosabb kezd lenni az élet, mely igazán élni akar, mert kell. Átellenben van egy kis szatócs bolt.

A gazda még alszik, (fiatal házas, ne rójuk büntül fel) pedig egy pár öreg asszony néném s néhány csintalan menyecske szalonát, ott várja már a lépcsőn guggolva az ajtó nyitását, hogy beszeresse mihamarabb a fröstökre való cukor kávé, pálinka és a többi nemes italokat, melyek melyek mind egy-egy tényezői a profanus élet tengődésének.

Egy pék inas is siet a bolthoz. Természetesen öklével nagyokat üt a zöldre pingált boltajtóra s miután e boszantó kísérlet eredménye a semmivel határos, daczosan gyújt rá a legújabb nótára, mely tele lármázza az egész utcát.

A népevelési egyesületek jelentősege.

Irta: György Aladár.

I.

Közvetlenül a választások előtt s így a dolog természeténél fogva csekély figyelmet kelve, megalakult Budapesten gróf Zichy Jenő kezdeményezésére és elnöklése alatt kiváló tanfőnökből a népevelési egyesületek szövetségeinek központi bizottsága.

A mozgalom nem új hazánkban, bár Eötvös József kezdeményezésére már régebben országosra alakultak ily egyesületek; egy-kettő még most is létezik közülük, habár nagyobb része csak névleg vagy egyes kisdédvő intézetek fentartására szorított munkakörrel. Zichy Jenő gróf a mozgalmat most országosra megindítani törekszik, az egyes egyesületeket úgy, mint a francziák hasonló egyesületeit szövetségben akarja központosítani.

A népevelési egyesületek feladata a lehető legrovidebben kifejezve a társadalom érdeklődését s gyámolítását igénybe venni a hazai népoktatás ügy javára. Nem lehet panaszokodni, hogy a társadalom eddig figyelmen kívül hagyta volna az iskolát. Ellenkezőleg a legújabb időkben mindinkább gyakoribbá a népoktatási ügy felvirágztatására hozott áldozatok; ma már el lehet mondani, hogy a kincstár és római katolika egyház után Magyarországon az iskola a legnagyobb ur.

A közoktatásügyi miniszter legutolsó jelentése szerint 1879-ben tisztán a népokolai alap vagyon 16 1/2 millió volt, míg 1860-ban csak 5 1/4 millió. A nevezett évben magánosok adományaiból 542.648 forint folyt be s ebből tanszerekre s szegény tanulókat segélyezésére 200.000 frt fordított. Ez összegben felül a kisdédvő intézet fentartására társadalmi uton 197.469 forint gyűlt egybe s más célokra ugyanannyi. Az adakozások mértéke folyvást gyarapodik. — A múlt évben számitásom szerint mintegy 1.200.000 forint gyűlt be adakozások s alapítványok czimnap. A fúttca csupa ünnepies színt öltött magára. Zászlók a háztetőkön, szőnyegek az ablakokban virág-guirlandok itt ott az épületek homlokzatán. Volt diadal-kapu is a barátok-templománál „Isten hozott” felirattal.

Szóval: volt minden, csak lelkesedés nem. A polgárság azon része, mely örömet, lelkesedést olyan impossansul tudja kifejezni — távol maradt. De hát minek is örülne? minek is lelkesedne? Bizony egy csepp oka sincs reá.

Délelőtt 10 óra után indult el egy hosszú kocsi — mindenik kocsi 3—4 ember — a „Fekete Sas” elöl ki a vasúthoz, hogy 11 órai erdélyi vonattal érkező Tiszta Kálmánt diadallal behozzák. A vonat rendszeren érkezett meg a pályaudvar és környéke meglehetősen telve volt kíváncsi közönséggel. Midőn Tiszta

közök még kevesebb helyen. Egy-egy iskolában dologi kiadásra évenként csak 135 forint esik; különösen a szegény tanulókat segélyezésére 1879-ben 3564 frttal kevesebbet költöttek mint a megelőző évben.

Ha e számadatok közül csak azokat az elszomorító tényeket emeljük is ki, melyeknek kizárólag a társadalomnak kell segítenie, minők a szegény tanulókat felkészítése, tankönyvekkel ellátása, az iskola felszerelése stb. elég ok van arra, hogy a népevelési egyesületek megalakuljanak és működjenek. De ha a viszonyokat még alaposabban megvizsgáljuk, a bajok egész özőnével találkoznak. A magyar nyelvű pár év előtt még 4941 iskolában nem tanították, s ma is sok helyen mellőzik. 1395 iskola csak bérházban van elhelyezve. Mintegy 2000 iskolában a rendes tanító fizetése sem megy 300 forintra, s vannak oly helyek, hol fáradságos munkájáért 80—100 frtot is alig fizetnek. 21421 tanító közül 4544 nem volt e munkára képesítve, s több száz van a képesítettek között is, ki hivatalának megfelelően képtelen. Falu helyen rendszeren csak egy pár téli hónapot tart az oktatás, s nem 15 éves korukig, mint a törvény rendel, de 10 éves korukig is alig jönnek a gyermekek iskolába. Hat osztályú iskola, minőt a törvény megkövetel, a tizezer közül alig van egy. Iskolai és népkönyvtár 3000-nél több létezik, de a nép alig egy század veszi hasznát s helyette a butító ponyvairodalmi termékeket olvassa. Kisdédvő intézet az egész országban csak 257 volt, iparoktatással foglalkozó iskola alig 30, felső népokolai iskola csak 164.

Tisza Kálmán Nagyváradon

Napok óta nagy nagy volt a sürgés-forgás a szabadelvű párti táborban. Jön Tisza, az elnök-miniszter, a belügyminiszter, Nagyvárad városának reménybeli képviselője, reménybeli, mert hiszen még mossem bizonyos, hogy neki nyújtott három mandátum közül melyiket fogadja el.

Végre megérkezett a várva várt nagy nap. A fúttca csupa ünnepies színt öltött magára. Zászlók a háztetőkön, szőnyegek az ablakokban virág-guirlandok itt ott az épületek homlokzatán. Volt diadal-kapu is a barátok-templománál „Isten hozott” felirattal.

Szóval: volt minden, csak lelkesedés nem. A polgárság azon része, mely örömet, lelkesedést olyan impossansul tudja kifejezni — távol maradt. De hát minek is örülne? minek is lelkesedne? Bizony egy csepp oka sincs reá.

Délelőtt 10 óra után indult el egy hosszú kocsi — mindenik kocsi 3—4 ember — a „Fekete Sas” elöl ki a vasúthoz, hogy 11 órai erdélyi vonattal érkező Tiszta Kálmánt diadallal behozzák.

A vonat rendszeren érkezett meg a pályaudvar és környéke meglehetősen telve volt kíváncsi közönséggel. Midőn Tiszta

nöktől is ünnepélyesen elismert jó és szolid czegek.

Magam is utnák indulok. Megeresztek egy sétát a nagyerdőre, bekukuskálok néhány zsalkuater levele között, keresek valakiket, — de hát nem találom.

Aztán felkerülök a piacra is. Mostan már tehetem. Ilyenkor már nem hirdeti senki, hogy talán szállásom nincs, vagy reggelig lumpoltam, a miért ily jókor a piacon sétálok?

Szent igaz, nem császári királyi aranyat, mert hát annak, a ki elvesztette még ókorabb kellett volna kelnie, hanem aranyat lehet akárki is, azokon a bájos lány és hódító menyecske arczokon, melyeken a derengő rózsá pir, a mosolygó szemek nyájás dertje s a koral szín ajkak rubintot mosolya többet ér az ázsió alá vetett hitvány sárga pénznel.

Oh ha ezeket fellehetne váltani. — vagy lehető volna leszedni őket, mint a köcsögben megaludt tejről az édes tejfölt, mint a jeges kávéról a tejsültis habot. . . . Igazán szép látvány ilyenkor ez a mi fúttczánk.

Kedves leányok, pattogós menyecskék szedik a zöldséget, alattomos tekintetet vetve a sétáló s birálgató urfiakra és urakra, s ha épen ott van az, a kinek láttára, az a kebelben lakó kis bíró bevesebben lüktet, oh akkor felderül a nyájas arczra az a csodás pir, mely glóriája, dicsfénye annak az édes érzelmenek, mely a szívben alszik, de mégis él, mert érzik melegt, érzik forró lángját, a kézzsoritásban, a titkon elcsuppanó méz édes csókokban.

Nekem nagyon tetszik e vásárló hölgyek közt az a fekete czvikkeres fiatal

Kálmán kilépett a coupéból felhangzott a hivatalos „éljen”, melynek elmúltával Sal Ferencz polgármester üdvözölte Nagyvárad reménybeli képviselőjét.

Tisza megköszönte a szíves fogadtatását, melyben szülföldje részitette. — Ezután Beöthy Andorral, Bihar megye alispánjával a latin szert. püspökség négyes fogatán foglalt helyet s meg indult a menet a fúttczán végig. Tizenegy négy fogatú, 53 kétfogatú elég hosszú kocsi sor követte a polgármestert, ki elől vezette a trouppot; utána mindjárt Tisza jött.

Milyen bevonulás! A fogatok zörögtek a nagyvárad híres kövezeten, a kocsi oldalára kötött zászlócskák lobogtak a szélben, a szabadelvű párti főemberek arczán, kik a kísértetet képezték (lehet-e valami 150 en) ragyogott a mutatótöröm egyéb semmi

Kitörő lelkesedésnek, éljenzésnek legkisebb nyoma se volt látható, hallható. Mondva csinált ünnepély volt az egész, hideg, rideg, néma. A bámoló tömeg se-hogy se emberelte meg magát, hogy egy szivből jövő éljenzés, mig elérték a hosszú fúttczán a Fekete Sasig, melynek nagytermében Zilahy Lajos választási elnök egy rövid beszéd kíséretében átnyújtotta Tiszának, Nagyvárad város képviselőjének a mandátumot. Szónok utalt reá, hogy Bihar megye bizik nagy fiában s hiszi, hogy a hatalom polezán is az leand, a mi ez előtt volt s nem fogja eltántorítani sem a bizelgés, sem a gáncs.

Tisza megköszönte a bizalmat, s jelezte, hogy ő hazafi. Programot nem ad, mert hiszen működése program; ott van a nemzet előtt, itéljen fölötte.

A „Fekete Sástól” a megházhoz vonultak a fogatok, hol Tisza a kis teremben fogadta a különféle hivatali testületeket, a négyelet küldöttségét — kik ez alkalommal adták át nekie a dísz-zászlót és albumot, — a megyét, várost, a pap-ságot, törvényesüket sat.

Gyorsan ment minden. Tisza ismerőseivel kezelt szorított, s aztán vége volt a fogadtatásnak. Hivatalosan nem lehet lelkesülni. Ezt lehetett leolvasni sok arczról.

Időjárású jegyzések.

Európában: A nagy légnymás (766—767) Magyarországon van és innen terjed ki a kontinens többi nagy részére (791—763); a depresszió (759—760) az Észak és Keleti tengerek déli részénél és Nyugat-Oroszországban áll. Gyenge szeleknél az idő többnyire derült, a hőmérséklet keveset változott.

Hazánkban: Különböző irányú, nagyrésztben északias, mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet keveset változott; a légnymás délkeleten nagyobb, északnyugaton kisebb lett. A hazánkban előállott maximális légnymással az idő hamarosan mindenütt derült. E derült, meleg, száraz jellegűt alig egy napig fogja megtartani s utána ismét változó jellegűt ölt, kisebb meleggel és helyenkint esővel.

menyecske. Mint az őzike, oly gyorsan jár fel és alá a piresi soron, naid kedvességel alkuszik csirkére, ruczára, tojásra, zöldsépszalura és ugorkára, mint a melyek együtt képezik a férjecske ebédjének kedvencz tárgyait.

Szoktam is neki vagy tizszer köszönni. Mosolyogva fogadja mindég, sőt azt is megteszi, hogy reám bizza haza vinni azt a sokféle mindent, melyek papírba gythruve, nem voltak már beszoríthatók a hátra mozdító által czepeelt nagy öblös kosárba.

Egy magas szőke menyecske is megfordul itt mindennap a korai órákban. Mindég megirigylem sugár természetét, mely egy ifjú palma-fának is díszére válnék, mindég is szeretnék repkénye lenni, örökké, örökké

Egy boltjától előtt a véntülni nem akaró deres haju ifjuság kritizál.

Ők is jókor kelnek. Ki tudja mért sietnek oly nagyon hazulról, midőn kiszorítják (morogva) az azon napra eső könyhapénzt? Lehet szemeket legeltetik a búvós látványon, hisz az ilyen taplóka is hamar kap a láng, kivált ha olyan tüzzel telt szemekből esik rájuk a sugár, mint a minő a debreczeni lányok s menyecskék szemében lobog.

Az óra lassan, de biztosan telik. Új meg új alakok lépik a téreket el, férfiak és hölgyek másoknak engedik a tért, csak a kínáló publikum marad a régi. —

Jönnek a hivatalnokok; legtöbbször feleséges ember, találkozik is élete párjával, hanem rá most nem ér, hogy vele beszéljen, hisz amott koketirozik vele egy bogárszemű csintalan szobaciczus, a mi

Kilátás a jövőre talában derült, meleg, vó napra is.

A kül

Sfax bevételéniz elleni expedíció francziáknak nagyobb teni, s hol a benszülfő állást kísérlettek meg, előbb összebombázták vették be. Vesztéségtü sebestült. Az arabok u vesztettek.

De Sfax bevételén még nincs paciifikálva melyen a francziák T arabos lovas a francziá levő egy nagy telepét mány tevé- és szarvas hajtották.

A török kormány új csapatokat szántantápolyba visszatanácsot kapott, hogy kézen Tripoliszba. Hamányzójának is megp kormány, hogy küldj katonaságot Tripoliszba.

Arra az eshetősé dolog lépne fel Franc ellen, hir szerint megalasz és angol kormány iránt.

Oroszország netlenül új meg újabb szik a megbizhatatlan lyásabb állásokat be ügyminiszter után a h Iszakov is elboosítottá utóda; a tüzserégi osztótt a fegyver- és pusá gyelője Lilientald tbné beak tbnok fog lépni. Idalom tünteti kisebb-m még folyton mutatkozni smolenszki temetőben keny detektív rendőrdalmi bizottság tagjai adott s azért ment ki egyik titkos összejöve

UJDONS

* Jegyző-válas 19-én ment vége M. lasztás; megválasztott dumegyei segédpénztá tal Sinay János mosta 139 szavazata ellenéb

* A postabély használása mindig n ölteni a postajövedelek szelés akképen törté nált posta bélyegek

bizony nem megveten pecsenye se izlik mind Aztán a nap mid az égboltozatán.

Kezddők és lass geteg meleg.

A hölgyek vonul s csak néhány elkészt székszik még az érde természet tagjával, tag azt a lehetőséget, hog 3 krajczár lehet, mik nek ördögnek se kell gis haza viszi, meg a tolná az örmester u mikor az aszonzaság rertentőn ha haza megy

A templomból buzgó atyafi és atyafi vitte a virágos kendő már névvél bíró s fel világpolgárt, — a megnézni, ha hűvös-e a pipaszár s ha nincs riumos tüvegnek, mely denkinék alkotmányos hát hogy menne jól mire esnek jól 10 óra

En pedig betérel gatok mindenkit, hogy mert ma is lap lézzen olvasó közönség!

Bizony rajtam se lami rettentő eset nem hiszem holnapra feljég valamit!

Addig is — türe

egy is... Kálman kilépett a coupéból felhangzott a hivatalos „éjen”, melynek elmultával Sal Ferencz polgármester üdvözölte Nagyvárad reménybeli képviselőjét.

Tisza megköszönte a szívélyes fogadtatását, melyben szülőföldje részített. — Ezután Beöthy Andorral, Bihar megye alispánjával a latin szert. püspökség négy fogatán foglalt helyet s meg indult a menet a főútcán végig. Tizenegy négy fogatú, 53 kétépésű elég hosszú kocsi következte a polgármestert, ki elől kocsisor a trouppot; utána mindjárt Tisza jött.

Milyen bevonulás! A fogatok zörögtek a nagyvárad híres kövezeten, a kocsik oldalára költözött zászoláskák lobogtak a szélben, a szabadelvü párti főemberek arezán, kik a kísértetet képezték (lehet-e valamennyi 150 en) ragyogott a mutatós öröm ... egyéb semmi ...

Kitörő lelkesedésnek, eljenzésnek legkisebb nyoma se volt látható, hallható. Mondva csinált tünepély volt az egész, hideg, rideg, néma. A bannuló tömeg sehogy se emberelte meg magát, hogy egy szivből jövő éjment kiáltson, míg elértek a hosszú főútcán a Fekete Sasig, melynek nagytermében Zilahy Lajos választási elnök egy rövid beszéd kíséretében átnyújtotta Tiszának, Nagyvárad város képviselőjének a mandátumot. Szónok utalt rá, hogy Bihar megye bizik nagy fiában s hiszi, hogy a hatalom polezán is az leendő, a mi ez előtt volt s nem fogja eltántorítani sem a bizelget, sem a gáncs.

Tisza megköszönte a bizalmat, s jelezte, hogy ő hazafi. Programot nem ad, mert hiszen működése programm; ott van a nemzet előtt, itéljen föllette.

A „Fekete Sastól” a megházhoz vontak a fogatok, hol Tisza a kis terem fogadta a különféle hivatali testületeket, a nögyelet küldöttségét — kik ez alkalommal adták át nekie a disz-zászlót és albumot, — a megyét, várost, a pap-ságot. törvényeseket sat.

Gyorsan ment minden. Tisza ismerrőseivel kezdet sorított, s aztán vége volt a fogadtatásnak. Hivatalosan nem lehet lelkészlüni. Ezt lehetett leolvasni sok arról.

Időjárású jegyzések.
Európában: A nagy légnyomás (766—767) Magyarorszában van és innen terjed ki a kontinens többi nagy részére (791—763); a depresszió (759—760) az Észak és Keleti tengerek déli részénél és Nyugat-Oroszországban áll. Gyenge szeleknél az idő többnyire derült, a hőmérséklet kevesett változott.

Hazánkban: Különböző irányú, nagyrésben északias, mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet kevesett változott; a légnyomás délkeleten nagyobb, északnyugoton kisebb lett. A hazánkban előállott maximális légnyomással az idő hamarosan mindennél derült. E derült, meleg, száraz jellegű alig egy napig fogja megtartani a utána ismét változó jellegűt, kisebb meleggel és helyenkint esővel.

menyecske. Mint az őzike, oly gyorsan jár fel és alá a piresi soron, naíd kedvességel alkuszik csirkére, ruczára, tojásra, zöldsüzalyra és ugorkára, mint a melyek együtt képezik a férjecske ebédjének kedvenc tárgyait.

Szoktam is neki vagy tizszer köszönni. Mosolygva fogadja mindég, sőt azt is megteszi, hogy ream bizza haza vinni azt a sokféle mindent, melyek papirba gyűrtve, nem voltak már beszoríthatók a hátra mozdító által csepelt nagy öblös kosárba.

Egy magas szöke menyecske is megfordul itt mindnapra a korai órákban. Mindég megirigylem sugar természetét, mely egy ifjú pálmá-fának is diszere valónek, mindég is szeretnék repkénye lenni, örökké, örökké ...

Egy boltajtó előtt a véntüni nem akaró deres haju ifjuság kritizál.

Ök is jókor kelnek. Ki tudja mért sietnek oly nagyon hazuról, midön kisorítják (morogva) az azon napra eső konyhapéznit? Lehet szeimeket legeljetik a búvós látványon, hisz az ilyen taplóka is hamar kap a láng, kivált ha olyan tüzzel felt szemekből esik rajok a sugar, mint a minő a debreczeni lányok s menyecskék szejmeiben lobog.

Az óra lassan, de biztosan telik. Új meg új alakok lepik a téket el, férfiak és hölgyek másoknak engedik a tért, csak a kínáló publikum marad a régi. —

Jönnek a hivatalnokok; legtöbbje feleséges ember, találkozik is élete párjával, hanem rá most nem ér, hogy vele beszéljen, hisz amott koketirozik vele egy bogárszemű csinalau szobaciczus, a mi

Kilátás a jövőre: Hazánkban: Altalában derült, meleg időt várhatni a jövő napra is.

A külföld.

Sfax bevételé kézei idáig a Tunisz elleni expedíció azon pontját, hol a frazeziáknak nagyobb erőt kellett kifejteni, s hol a benszülöttek komoly ellenállást kísárlették meg. A várat a frazeziák előbb összebombázták, aztán rohammal vették be. Veszteségük 26 halott és 200 sebesült. Az arabok mintegy 3000 embert vesztettek.

De Sfax bevételével a tartomány még nincs paxizálva s ugyanaz nap, a melyen a frazeziák Tuniszét bevették, 4000 arab lovas a frazezia tábor közelében levő egy nagy telep kiraboltak s a kormány tevé- és szarvasmarha osordáit elhajtották.

A török kormány Tripoliszba ismét új csapatokat szállít. Krétából Konstantinápolyba visszatért több zászlóalj parancsot kapott, hogy legyen indulásra kényen Tripoliszba. Hasonlag Sziria kormányzójának is megparancsolta a török kormány, hogy küldjön négy zászlóalj katonaságot Tripoliszba. Arra az eshetőségre, ha netán támadólag lépne fel Franciaország Tripolisz ellen, hir szerint megegyezés jött létre az olasz és angol kormány közt a beavatkozás iránt.

Oroszországban a császár szünetlenül új meg újabb elemek által igyekszik a megbizhatatlanságnak tartott befolyásosabb állásokat betölteni. Miután hadügyminiszter után a hadi intézetek főnöke, Iszakov is elbocsátottak s Machotin lesz utóda; a tüzérségi osztályban elbocsátott a fegyver- és puskaporgyarak főfelügyelője Lilienfeld tbnok s helyébe Rottbeck tbnok fog lépni. A lappangó forradalom tünteti kisebb-nagyobb mértékben meg folyton mutatkoznak. Legközelebb a smolenszki temetőben találtak Prim ténékeny detektív rendőr hulláját, ki a forradalmi bizottság tagjai közül többeket földadott s azért ment ki a temetőbe, hogy egyik titkos összejevetelüket kikémlelje.

UJDONSÁGOK.

*** Jegyző-választás.** Tegnap f. hó 19-én ment végbe M.-Pérosen a jegyző-választás; megválasztatott Kaszás József hajduemejei segédpénztárnok 164 szavazattal Sinay János mostani helyettes jegyző 139 szavazata ellenében.

*** A postabélyegkek többszöri használása** mindig nagyobb mérvet kezd ölteni a postajevédelem rovására. E viszáleás akképen történik, hogy már használt posta bélyegeket összevásárolnak,

bizony nem megvetendő, mert a fázczán pecsenye se izlik mindennap.

Aztan a nap mind inkább feljebb jön az égboltozatán.

Kezdődik és lassan kifejűdik a rengeteg meleg.

A hölgyek vonulnak lassankint haza, s csak néhány elkésett konyha delnö veszekszik még az érdemes kofa czéh egyik termes tagjával, tagadva vele szemköztt azt a lehetőséget, hogy a tojásnak párja 3 krajczár lehet, mikor az már az ördögnek ördögnek se kell, de hát ő csak mégis haza viszi, meg aztán hát ő miből pótolta az örmester ur sorány lönungját, mikor az asszonyaság úgy is megezenziálja rettentón ha haza megy az elköltött pénzürol? A templomból is kijött a néhány buzó atyafi és atyafné; a bába is hazavitte a virágos kendő alá rejtett s most már névvel bíró s felekezethez tartozó új világpolgárt, — a hivatalnok felballag megnézni, ha hüvös-e a szoba, ha szelele a pipaszár s ha nincs-e húsja a szilvoriarios üvegnek, melyet meghuzni, mindenkinek alkotmányos kötelesege, mert hát hogy menne jól nélküle a munka, és mire esnek jól 10 órákor a sör? Én pedig betérek mindentív, s fagatnak mindenkit, hogy hát mi az újság, mert ma is lap lézsen s ma is kíváncsi az olvasó közönség!

Bizony rajtam sem mult, hogy valami rettentő eset nem történt, — de azt hiszem holnapra feljegyezhetek az es tről valamit!

Addig is — türelmet

Szinczerius.

a bélyegző nyomástól mentes részeit kivágják és ügyesen összeragasztják, úgy hogy a közönséges szem a ragasztást észre nem veszi. Ez ügyben — mint haljuk — egy postatiszt beadványt intézett a közkedési minisztériumhoz, mellékelve általa küllömbűző bol s küllöldi postaállomásokra ily összeragasztott (mozaik) bélyegkekkel küldött és ki nem fogósolt leveleket leveleket. E visszaélesen azáltal lehetne segiteni, ha a posta bélyegzők oly nagyra szabtatának, hogy az egész bélyegyet ellepnek és a bélyegzőtinta a bélyegből ki ne volna vehető. A nevezett minisztérium ez ügyben már legközelebb intézkedni fog.

*** Bókolás a föld poráig.** Tudvalevőleg az egyes pártok képviselőiket vagy képviselőjelölteiket tünnepélyesen szokták fogadni: s a pártok közlönye a fogadtatásról kimerítő tudósítást adnak. S ez jól van így. De amit a „Nagyvárad” ezimtel viselő újságpapiros elkövet Tisza fogadtatásának megírásánál, az alul áll minden kritikán s a legnagyobb megorvást érdemli. Nevezett lap a zsiros szubvenzió rózsás reményében a föld porában csuszkalva hordja előfogadtatás elferdített, tülzással spēkelt mozzanatait, s „a dicső honhazát,” „a gondviselés emberét” (azért, mert a „Nagyváradot” szubvenzionálni fogja) a hetedik égbe igyekszik emelni a Hügel-bolt „diszitményeivel” egyetemben. Mondjuk, nefer szavunk az egyes pártközönyök referadí ellen a képviselők fogadtatásáról, de ilyen, ünérzetet levetkező eljárást lehetetlen meg ne rónunk. Hiszen ez az alázatos csuszás-mászás sérti a sajtot. Métély ez, mely a „Nagyvárad” ha sábjaira állandóan befészkelte magát. — Nem polemizálási viszketeg vezetitollunkat. A Nagyvárad magartatását azonban meg kellett rónunk. — Viselje magát tisztességesen, akkor nincs ellene kifogásunk, de ne igyekezék a társadalom rétegeit is megméltelyezni. A komolyat a nevetégtől csak egy lépés választja el, s a Nagyvárad megtette a lépést. S e lépéshez még a sz a a l o m g u n y m o s o l y a i s f ü l d i ű k : hogyan követhet egy lap még ünérdekét hajhásva is — olyan férfiatlan magartást?!

*** Borzasztó hűség.** A melegség napról napra fokozódik nálunk annyira, hogy ma d. u. 1—2 óra közt már a hőmérő R. szerint 27¹/₂, C. szerint 34¹/₂ fokot mutatott árnyékban. Képzelmelti nyelvel nagyobb lehetett ugyanakkor a meleg verőfényen s kivált nem egészen szabad helyen.

*** A „Bihar” egyik munkatársát** — ki mint hírlapíró akart résztvenni az „ünnepélyben”, — nem bocsátották be oda, hol éhes gyomrok kielegítésére rendeztek eszem-izomot „Tisza tisztelőtere” czég alatt. Ezen eljárás spirituszba való példány a szabadelvü tolerantiának.

*** Balesetek.** Tegnap délután a hatvan utca szegletén épülő emeletes ház tetejéről egy kőműves a piacébe, a kövek közé zuhant, és súlyos sérüléseket szenvedett. — A másik baleset is tegnap történt. A távirida oszlopok újításán munkáló egének közül egyik leestett s fejét összoszutta Mindkettő orvosí ápolás alatt áll.

*** A debreczeni tisztviselők ünsege**lyző egyesülete, mint szövetkezet vagyoni kimutatása 1881 június 30-án a g y o n hosszú előlegek 5313.84 frt; rövid előlegek 1704. — frt, áru számla 222.90 frt, felszerelési számla 1872 frt, takarékpénztárban 917.89 frt készpénz 334.13 frt; összesen 8511.48 frt. — T e h e r : befizetett alap részek 7311. frt, segély alap 285.07 frt, tartalék alap 188.45 frt, beirási díjak 250.80 frt, tiszta nyereség 476.16 frt; összesen: 8511.48 frt. nyereség és veszteség számla. K i a d á s : volt igazgatónak emlék 100 frt. — kezelési költség 10.93 frt. — egyenleg 476.16 frt. — összesen 587.14 frt. — B e v é t e l : mult évről maradvány 244.99 frt; hosszú előlegek kamata 144.93 frt; rövid előlegek kamata 70.02 frt, fürdőjegyek után 42.05 frt; takarékpénztári kamata 238 frt; kedvezmény számla 42.60 frt, kezelési-díj 40.17 frt; összesen 587.14 forint.

*** Nem értették meg Nagyváradon** a Tisza K. kétértelmű monadásait. Szentül hiszik őt, hogy ezután Nagyváradon lesz a világ közepe. Nem akarják sehogysen megérteni, hogy Tisza látogatásával megköszönni akarta csak megválasztást, amint megköszönte Seps-Szent-Györgyön is. Mi még egyszer ismételjük, hogy Tisza Kálmán nem lesz Nagyvárad képviselője.

*** Mennyit nyom Bismarck?** Kiszingenből sürgönyzik egy berlini lapnak, hogy a vasember kutyájával együtt megérte magát. Bismarck 113¹/₂ kilót, kutyája pedig 53¹/₂ kilót nyom.

*** Hat jezsuita volt tegnap** Budapest. Ez előtt Franciaországban tartózkodtak, kiűzetésük után Spanyolországban, majd Rómába mentek. Itt azt az utasítást kapták, hogy Romániába menjenek. Tegnap délelőtt meglátogatták a fővárosi szereztházat, több római kath. templomot és a muzeumot.

Egy borzasztó gyermek.

A bűn-krónikákban páratlan büntény fölött itélte pénteken a párisi fenytörvényszék.

Egy tizenöt éves fiú, Lemaitre Bódog állt az esküdték előtt gyilkosság vádjá alatt. Nem közönséges gyilkosságról volt szó, minő megtörténhetik ha az indultol gyermek kezében kést vagy tüllött fegyvert felejt a gondatlan szülő, hanem előre kidöngolt, többször megkísérített, hideg vérell végrehajtott szörny-tettrol, milyet a legvérszomjasabb fantázia sem tudna elgondolni.

A Lemaitre-fiú tizenöt éve daczara okos és ép eszlő gyermek körül Paris két leghíresebb elme gyógyásza sem tudta kideriteni, hogy bármí tekintetben is beszámíthatatlan volna.

Nem; ő gyilkolt öntudatosan, készakarva. Miért? Hogy híres legyen. Mindeféle rémregényt olvasott rémdramákba járt, sőt gazdájától, egy hentestől száz frankot lopott, hogy kalandos szenvedélyeit kielégíthesse. Teljesen romlott bűnös. Lopott, rabolt, kóborolt, többször elütetett kétes hírd házakkól stb. stb.

Az elnök kérdésére összefont karokkal, fölemelt fővel kihívó szemtelen hangon felel. Felüténi vágya most erősebb mint valaha, úgy viseli magát, mint a színész, ki először játszik egy nagy szerepet és sokat tekingett a reperterek asztala felé, hogy a törvényességi tudósítók szorgalmasan jegyezzenek-e? A tett elkövetését következőkép adja elő.

„Február 25-én reggel egy nagy bányámat látogattam meg. Onnan visszatérve visszatérve „vöröset láttam.” Szemeim elfoghatlan vágy támadt bennem gyilkolni, ölni. — Leküzdhetlen hatalom uralkodott fölöttem. Jártam anélkül, hogy tudtam volna merre megyek, keresve valakit a kít megölhessek. Különösen a gyermekeket kísértém figyellemmel.

Először a kis Grugeont csábitgattam magambhoz. Mondtam, hogy jöjjön fel szobamba s végezzen el egy megbízást melyért két soust és egy aczell óralánczot ígértem neki. Ő feljött velem ajtómig, de ott hirtelen megijedve, elfutott tőlem.

Ekkor bementem szobamba, lefektettem és szivarozva olvastattam délutáni öt óráig.

Az a gondolat mindig fejemben volt. Nem tudtam ellenállani neki. Lementem s előbb a kis Wellinger fiút, aztán a Chesnay fiút hívtam. Egyik sem jött, azt mondták, hogy a mamájuk várja őket.

Elnök: Ekkor vette észre a szegény kis Jaques Schoenent, a ki hajlandónak nyilatkozott követni?

Lemaitre (nyugodtan): Ugy van... Kezet nyújtottam neki, és fölmentünk a lépcsőn. Szobamba érve hátrakötöttem kezeit zsebkendőmmel, Elnök: Nem tümte be száját is egy asztalkendővel? Lemaitre: Igen, de ez nem volt elég, egy nyakkendővel is bekötöttem.

Elnök: A gyermek nem szolt semmit? L. Nem! ... Ágyamra vittem, lehuztam róla blouze át, nadragját, szétnyitottam ingét, balkezemmél befogtam szeméit és késemmel kétszer gyomrába szurtam. —

Elnök: A gyermek ellenállt? L. Ő igen. De azután elmentszettem torkát.

Itt a szörnyeteg kissé elhallgat.

Elnök: Nem érzett borzalmat bűne miatt. Aldozata holttesta fölött nem könyezett? L. (szárazon) Sohasem sírok!

Elnök: Sohasem árult el a legsebélyebb fölindulást sem? L. (szinpadiasan) Ura szoktam lenni érzelmeimnek. Arcomon senki sem veszi észre, hogy mi megy végbe bennem.

Végre az elnök így szolt hozzá: ... Tudta, hogy őnt koránál fogva nem ítéthetik halálra?

Lemaitre: ... Tudtam! A közönségben ekkor kitört a borzalom és megvetés régen elfojtott száva. Óriási zaj támadt a teremben. Lemaitre mosolygva nézte a jelenetet, mely úgy látszik, hízeltgett okatlan húságának. A törvényszék néhány percz mulva kihirdet a borzasztó gyermek fejére az

ítéletet, mely 16 éven alóli bűnösökre szabható büntetést maximuma, 20 évi kényeszmunka és 10 évi rendőri felügyelet volt!

Lemaitre ekkor is nyugodt és közönyös maradt ...

Közgazdaság.

A budapesti áru tőzsde.
A hangulat valamivel barátságosabb lett, küllöldi kereskedők meglehetősen számaban időznek nálunk, eddigelé azonban a legolesőbb kínálatok mellett sem hajlandók a bevásárlást megkezdeni. A terméseredményeiről uralgó ellentétes vélemények hátráltatják az üzlet fejlődését. Így sokott ez ismétlődui minden évben az aratás idejében. A kínálat sem mondható épen tolakodónak, úgy látszik, hogy eladók és vevők tartozkodó állást foglalnak el.

Utóbbiak egyelőre csak tájékozást akarnak szerezni leendő terméskú mennyiségéről és minőségéről és csak azután szándékoznak komolyabban üzletek kötésébe bocsátkozni.

Buza mérsékeltlen kínálatot, tulajdonosok mag-sb követelésekkel léptek föl. A vételkedv kedvezően nyilvánult, az irányzat kissé szilárdult. Eladatott körülbelől 8000 mm. tartós változatlan árákon. Legmagasabb eladási ár volt 12 frt 70 78 kilós tiszavidéki buzáért, a legalacsonyabb 10.65 74.3 kilós szerbiai buzáért.

Aratás az érmelléken. Az aratás kezdetét vette; az időjárás eleintén nem volt kedvező, mert az eső minduntalan fenyegetett, de már a héten a hűvös, derült idő a legalkalmasabb, a milyent csak kívánhatunk. Határozott vélemény az eredményről most még nem mondhatók, mert próbacéplések, nem eszközöltettek; általában azonban erős középtermésre számíthatunk. Kivételt képeznek azon lapos helyek, melyeket a víz elöntött s ilyen kivált a felső-Ermentén — fajdalom — elég sok van. Az alantabb fekvő helyeken a béza megdült, a dombokon azonban a szemek szépen kifejűdtek, és aczélosak. Azokban az útszög évben általában mindenütt nagy megýiségben észlelhető s lényegesen fogja csökkenteni a termés értékét. Munkás kezekben nincs hiány, s ha a kedvező idő állandó marad, az aratás gyorsan lesz befejezhető.

Husáruk.
44 kr Magyar Gábornál Dedő-utca 125 sz. a.
48 kr Gyarmati Jánosnál Mester-utca 1113 sz. a. Magyar Gábor Piacz 1-ső székben Gyarmati Istvánnál Mester ut. 1442 sz. a. Nagy Józsefnél Piacz 3-ik székben Szentessi Istvánnál Piacz 3-ik székben s végre az 1-ső Köser székben a piacon. — Minden többi bejelentett mézszárszékben pedig 46 kr.

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

A mohai ÁGNES-forrás

házánk egyik legszénásavdusabb

savanyu vize

kitűnő szolgálatot tesz, főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántómain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szerví élet támogatása és az idegrendszer működésének fokozása kívánatos.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.

Fris töltésben mindenkor kapható:

ÉDESKUTY L.

m. kir. udv. szállitónál Budapesten.

Csaanak József, Geréby Fülöp, Rieth József Zolmos, Priegl és Thill, Varga Lajos uraknál Debreczenben.

Ugyszintén mindea gyógytarban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben. (265.)

